

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Actorvm Ecclesiae Mediolanensis, Pars Tertia - In Qva, Liber Memorialis Ad
populum Ciuitatis, & Dioecesis Mediolanensis, A Beato Carolo Borromaeo
Titvli Sanctae Praxedis compositus continetur

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Carolus in Heluetios proficiscitur. Pontifex Humiliatorum ordinem
extinguit. cap. 13.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10502

in opus remigandi ad quinquennium damnatus est: clemētius aliquanto habitus ob quale indicium datum. pro quo sapius Carolus per se, & per alios Pontificem rogauit; vt illius saltem, qui rei nefaria adiutor minime fuisset, liberationē posset ab eius clementia obtinere. cōmemorabat hominem sponte, prioremque indicasse; de vita optime in posterum instituenda polliceri. negauit vero semper Pontifex, illud proferens, si potest Æthiops mutare pellem suam. sed cum iam ad triremes ille missus esset; saltem consecutus est Carolus, vt eum inde reuocatum in Monasterium ad certum tempus includeret.

Carolus in Heluetios proficiscitur. Pontifex Humiliatorum ordinem extinguit. Cap. XIII.

Dum infelices illi, miserabili ciuitatis vniuersæ spectaculo, pœnas demerentis, scelusque sui persoluebant; Carolus vallium illarum Helueticę diuisionis ecclesias; quamquam Visitatorem ibi perpetuo habebat, reuisit; laborum suorum fructū; & eorum vsum quæ antea constituerat, recognouit; omnia meliora reddere studuit. quin etiam studio gentis iuuandæ; simul causa visedæ sororis, quæ Altempio Comiti nupta erat; ad vltiora Heluetiorum loca, & ad diœcesim Constantiensem, Curientemque penetravit. religiosa loca; præsertim, vbi sacra manerent reliquæ, coluit; per hereticos populos nulla iniuria, quin potius honore, reuerentiaq; affectus, iter fecit. quorum locorum situ cognito, tum Pontifici, tum ecclesiarum Præsulibus ad populorum salutē multa suppeditauit; & de religiosis collegijs ijs locis, Locarni præsertim instituendis studiose egit. ad eam rē duas Humiliatorum in ea regione Præposituras a Pontifice obtinuit; Heluetiorum quoque Principum voluntatē, quod difficile videbatur, adiuncta. imo ad rem perficiendam, ex suis quoque facultatibus pollicitus est: quamquam ea res impedimētis quibusdam exitu caruit. Pluribus etiam officijs

Pars III.

cum egisset de Antistite, ad catholicos pagos Visitatoris Apostolici nomine mittēdo; Heluetiorum ipsorum culpa factū est, vt nemo tunc quidem mitteretur, sed dum hæc Pontificia officia variis impedimentis excluderentur; non patiebatur deesse sua: & vt poterat, multis modis hominū mores a iure sacrorū canonum satis alienos emendare: in officioque erga Romanam Ecclesiam gentem continere; & omnino ad salutem iuuare, studebat. vnde non paruum ei negotium exhibebatur; magistratibus illis frequenter aliquid contra sacras constitutiones turbantibus. ille autem modo amice hortari; modo seuerè mone re; minari interdum: nunc ad eorum conuentus mittere: nunc eorum legationes accipere: omni ratione, quæ Deo grata, ijsque salutaria essent, ea curare. omnino mirum erat, quantum genus illud hominum Carolo tribueret. verum ipse quoque omni ratione eorum sibi beneuolentiam conciliabat; amicitiamque, & pietatem multorum in ijs partibus omni officio alere studebat. beneuolentia vero in primis, & animarum charitate; quæ propemodum vna hominū allicit voluntates, auctoritatē suam inter eos conseruabat. Pontifex, quod antea quandoq; significauerat; vt Humiliatorum ordinem deleteret; tū apud se omnino constituere visus est: cum ab eo scelus in Carolum extitisse cognouit: atque iam ex eo tēpore rumores de tali Pontificis consilio esse cęperūt. Carolum ea de re egisse non video; qui disciplinę aliquo modo instaurandæ penitus spem abiēcisse non videbatur. ciuitati certe fauit, quę pro Humiliatis suis Pontificem oraret: & Aloysium Præpositum generalem iuuit, vt Romam profectus, interitum a familia sua deprecaretur. Sed nihil obtinuit ciuitas. Aloysius vero ad Pontificis pedes cum lachrymis abiectus, cum toti familię supplex veniam petiisset; quamquam

Dd 3 Pon-

Pontificia humanitate bene acceptus, nihil tamen profecit. Fixum igitur cū esset animo Pontificis nulla ordinum ratione ad sanitatem posse reduci, & omnino extinctione opus esse: ei rei qui contradiceret, fere non reperiebatur: erant vero qui vrgerent, & sibi aliquid in beneficiorum distributione dari curarent. Carolus existimans fore, quod euenit: eiusmodiq; facultates in rebus rectissime collocari posse iudicans, quæ locis ijs commodæ, salutariterq; vtiles essent, quibus in locis eæ constitutæ erant: Specianum suum iterum Romam misit, vt Ecclesiæ Mediolanensi aliquid acquirere studeret, ex quo seminaria, piae collegia constitui, vel augeri possent. qui quidem tres ecclesias, ædesq; coniunctas sine fructibus obtinuit. Ecclesias octo in vrbe Mediolano, Præposituræ titulo Humiliati tenuere: ex ijs, iam Pij Quarti tempore, eiusdemque auctoritate, quæ S. Ioannis Baptiste nomine erat, Carolus ab eo detraxerat ordine; seminarioque clericorum suorum addiderat, quod in ijs ædibus haberetur. Præposituram Beatissimæ Virginis ad S. Calimerum a Pio Quinto prius impetrauerat: cuius fructus Basilicæ maioris collegio; Ecclesiæ vero, ædesque Clericis regularibus a Paulo Quarto institutis, tribuit; eorum collegium Mediolanum deduxit: quando etiam Præposituram S. Iacobi Cremonensem Clericis S. Pauli tradi curauit. Quæ S. Mariæ ad Othathios dicitur, eam Seminario in perpetuum coniunxit. Et ecclesijs quinque reliquis cum earum ædibus; Braidentem S. Mariæ, ad collegium Societatis Iesu instituendū, cum parte fructuum obtinuit; Io. Paulo Ecclesiæ Cardinali concedente; cui Præposituram Pontifex dederat: quæ S. Mariæ est, & canonica dicitur; instituendis Clericis ad scientiarū cursum minime aptis addidit: quæ S. Ioan. Euangelistæ nomine appellatur, nobilibus adolescentibus

educandis: quæ S. Spiritus, Collegio Heluetiorum: quæ Sanctiss. Trinitatis extra vrbs mœnia, Seminario. Ordinis extinctionem, & beneficiorum distributionē, litteris suis Pontifex promulgauit, anno eodem 1570. Præposituræ tunc dispersitæ fuerunt circiter quinquaginta; pleræque in Gallia Cisalpina: quarum fructus millia aureorum amplius viginti quinque annua efficiebant. præter quas aliæ datæ iam erant, vel commendationis nomine assignatæ, ad aureorū triginta millia annua. omnes fuerunt quattuor, & nonaginta: multæ iam monachis erant vacuæ: ijenim fuere non amplius centum septuaginta quattuor. quos ex ijs distributis facultatibus, victu monastico sustentari Pontifex iussit; & in religiosa disciplina Episcoporum cura contineri. Huc tandem recidit optimus olim monachorum ordo: taleq; edidit Pius exemplum neglectæ disciplinæ vindicandæ: vt ceteri sibi discant cauere diligentius.

Inter cetera, quæ Carolus per eos annos ad gregis sui salutē assidue cogitabat, agebatque; studium fuit eius moris tollendi, quo mortales post Natalis Domini celebritatem, atque vitanam non in ipsa quoque celebritate; maxime vero, quod propius ad sanctam Quadragesimam accedunt; publicis spectaculis, ludis, choreis, commestrationibus, se profuse, ac dissolute dedunt; & quasi Bacchanalia quædam, magnæ christiani nominis iniuria celebrant. quod eò indignius haberi debet, quod magis tribus ijs, quæ Quadragesimam antecedunt hebdomadis, piji omnes ad pietatis officia multo attentius colenda, sacris ecclesiæ mysterijs in primis inuitentur. quæ quidem non parua habenda est nostrorum temporum miseria. Atque anno M. D. LXXI. eo nomine Carolus id sedulo curauit; q; grauisimo bello a Turcis imminente, Pontifex omnibus, qui Christiani nominis esset, publicas iudicet præces;

Vitiosas populi volu-
ptates tolle-
re conatur.
Pio mortuo, Romæ
contendit
CAP. XIII

1572